SUN’IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING TA’LIM TIZIMIDAGI O‘RNI VA ISTIQBOLLARI

Nosirova Erkinoy Saxibjon qizi

Farg’ona viloyati Qo’shtepa tuman

1-son texnikumi informatika

fani o’qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada sun’iy intellekt texnologiyalarining zamonaviy ta’lim tizimidagi o‘rni, uning afzalliklari hamda istiqbollari tahlil qilinadi. Shuningdek, ta’lim jarayonida sun’iy intellektdan foydalanishning samaradorligi, raqamli platformalar, avtomatlashtirilgan o‘qitish tizimlari va individual ta’lim metodlari haqida ma’lumot beriladi. Tadqiqot davomida dunyo tajribasi hamda zamonaviy axborot texnologiyalarining rivojlanish tendensiyalari o‘rganildi.

Kalit so‘zlar: sun’iy intellekt, informatika, ta’lim texnologiyalari, raqamli ta’lim, avtomatlashtirish, innovatsiya, axborot tizimi.

Kirish

XXI asr axborot texnologiyalari asri sifatida e’tirof etilmoqda. Hozirgi kunda raqamli texnologiyalar barcha sohalarga chuqur kirib bormoqda. Ayniqsa, sun’iy intellekt texnologiyalari inson faoliyatining turli yo‘nalishlarida samarali qo‘llanilmoqda. Ta’lim tizimi ham bundan mustasno emas.

Sun’iy intellekt insonning fikrlash, o‘rganish va muammolarni hal qilish faoliyatini modellashtiruvchi texnologiyalar majmuasidir. Bugungi kunda sun’iy intellekt yordamida o‘quvchilarning bilimini baholash, individual o‘quv dasturlarini shakllantirish va masofaviy ta’limni rivojlantirish imkoniyatlari kengaymoqda.

Sun’iy intellekt tushunchasi va uning rivojlanishi

Sun’iy intellekt (Artificial Intelligence — AI) atamasi dastlab 1956-yilda amerikalik olim Jon Makkarti tomonidan ilm-fanga kiritilgan. Ushbu texnologiya kompyuter tizimlariga inson intellektiga xos vazifalarni bajarish imkonini beradi.

Sun’iy intellekt quyidagi asosiy yo‘nalishlardan iborat:

• Mashinali o‘qitish (Machine Learning);

• Neyron tarmoqlar;

• Tabiiy tilni qayta ishlash;

• Robototexnika;

• Ekspert tizimlari.

Ta’lim tizimida sun’iy intellektdan foydalanish

Ta’lim tizimida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish o‘qitish samaradorligini oshirmoqda. Ayniqsa, masofaviy ta’lim platformalarining rivojlanishi bu jarayonni yanada jadallashtirdi.

1. Individual ta’lim

Har bir o‘quvchining bilim darajasi va qobiliyati turlicha bo‘ladi. Sun’iy intellekt o‘quvchining o‘zlashtirish darajasini tahlil qilib, unga mos topshiriqlarni tavsiya etadi.

2. Avtomatlashtirilgan baholash

Testlar va yozma ishlarni avtomatik tekshirish o‘qituvchilarning vaqtini tejaydi.

3. Virtual yordamchilar

Chat-botlar va virtual assistentlar o‘quvchilarning savollariga tezkor javob berish imkonini yaratadi.

Sun’iy intellektning afzalliklari va kamchiliklari

Afzalliklari:

• Ta’lim sifatini oshiradi;

• Vaqtni tejaydi;

• Individual yondashuvni ta’minlaydi.

Kamchiliklari:

• Texnik infratuzilma talab qilinadi;

• Axborot xavfsizligi muammolari mavjud.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, sun’iy intellekt texnologiyalari zamonaviy ta’lim tizimining ajralmas qismiga aylanmoqda. Ushbu texnologiyalar ta’lim sifatini oshirish va o‘qitish jarayonini avtomatlashtirish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. John McCarthy. “Artificial Intelligence”, Stanford University, 2007.
2. Russell S., Norvig P. “Artificial Intelligence: A Modern Approach”.
3. O‘zbekiston Respublikasi “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi.